

اینجا اعداد و ارقام و رفتار طبیعی نیست!

جنبش مصرف پودر و ژل و عمل زیبایی چه بر سر پزشکی می آورد؟

زینب مروفی
خبرنگار گروه جامعه

«بکش و خوشگلم کن!» جمله‌ای است که بارها از دهان دوستان و آشناهای مختلفی شنیده‌ام؛ در پاسخ به این سوال که چه شد برای یک لیفت ابرو و شقیقه یا پیکرتراشی، قبول کردی خودت را به دست تیغ‌های جراحی بسپاری؟ راستش شروع این گزارش برایم سخت بود. توی ذهنم چندبار جمله چیدم اما دیدم نه، کار درنمی‌آید و ممکن است کسی در این بین هم از من دلخوری یا شاکمی شود. برای همین ترجیحم این شد، پرتکرارترین جمله‌ای که در برابر علامت سوالم درباره عمل‌های زیبایی می‌شنوم را نقل کنم. هر کدام از ما افراد زیادی را در دور و اطراف مان می‌شناسیم که دست به تغییر ترکیب صورت‌شان زده باشند. شاید حتی آن افراد خود ما باشیم

و ما هم به این پویش عجیب و غریبی که در سال‌های اخیر به راه افتاده، پیوسته‌ایم. تا همین یک دهه گذشته شاید این میزان عمل و تزریق روی صورت حتی برای دختران قابل قبول عرف جامعه نبود اما رفته رفته تابوها شکسته شد و در این فرآیند دستکاری‌های برخی آقایان هم وارد شدند. تا جایی که امروز شاید نچرال بودن چهره عجیب‌تر از عمل و تزریق‌ها شده باشد. اصلا مساله این نیست که در جامعه‌مان چرا فرد یا افراد به سمت عمل‌های زیبایی کشیده می‌شوند. پرسش‌های اصلی این است؛ چه شد افرادی که چهره یا بدن‌شان را با جراحی زیبایی تغییر داده‌اند هر روز در جامعه بیشتر می‌شوند و چرا روزبه‌روز این دست از جراحی‌ها و تزریق‌ها متنوع‌تر برای مصرف‌کننده عرضه می‌شود؟ گرایش مردم جهان به صنعت زیبایی و مد بحث امروز و دیروز نیست و تنها در مساله پوشش یا آرایش هم نیست. سال‌هاست که پای مد به روزمره‌آدمی کشیده شده و آدم عصر مدرن، ناگزیر از دست و پا زدن‌هایش در این جهان، به سراغ این صنعت

استفاده از بسته‌بندی ژل‌های گران‌قیمت تا دخل‌های ۱۰۰ میلیون تومانی

از این‌س طریق به کلینیک ما مراجعه کنند. در صورتی که ژل مخصوص آن نقطه که ژل مصورت است، تا جایی که اطلاع دارم هر یک سی‌سی بدون دستمزد تزریق، ۳ میلیون و ۵۰ هزار تومان است. در نهایت بعد از مدتی خانمی که مراجعه کرده مجدداً برای تزریق مراجعه می‌کند؛ چراکه سرم شست‌و‌شو جذب شده است و از این مساله اطلاع ندارد. امری که به آن رسیدم این است که صاحب کلینیک از این طریق و به اسم تزریق ژل‌های مختلف، فقط پول مکان کلینیک در آن محله را می‌گیرد و چیزی که به مراجعه‌کننده تزریق می‌شود، در یک کلینیک دیگر هم ممکن است تزریق شود. همکاران دیگر هم چنین تجربه‌هایی در مناطق دیگر تهران مثلاً نازی‌آباد دارند و این شیوه میان خیلی از کلینیک‌های زیبایی، یک روش معمول و رایج است. از همین طریق هم هست که دخل‌زدن‌ها بالاست. پیش آمده که ما شبی ۱۰۰ میلیون هم دخل زده‌ایم و اگر زیر ۵۰ میلیون تومان دخل زده بودیم، مجبور می‌شدیم فردا بیشتر بایستیم یا زودتر بیاییم تا جبران شود. در این مدتی که در این کلینیک درحال فعالیت هستیم ندیده‌ام که از سمت بهداشت نظارت اصولی صورت بگیرد. پیش آمده که ببینند و بگویند چرا فلان دستگاه را ندارید یا فلان شیوه بهداشتی را رعایت نکرده‌اید اما کسی به نوع و کیفیت ژل‌ها توجهی نداشته است. مهم نبوده در کمد بسته‌ای که در آن تمام ژل‌های ذخیره‌شده کلینیک را نگه

یکی از ویژگی‌ها و منشی‌های سابق یکی از کلینیک‌های زیبایی در منطقه صادقیه تهران در گفت‌وگو با «فرهیختگان» گفت: «وقتی فردی به ما مراجعه می‌کند در ابتدا از نوع ژل و محلی که قصد تزریقش را داشت می‌پرسیم. قیمت هر سی‌سی یک ژل با ژل دیگر متفاوت است. مثلاً ژل الانسه درحال حاضر، هر یک سی‌سی اش ۷ میلیون تومان است. یا ژل ژئوفیل ۴ میلیون و ۵۰۰ هزار تومان است. همچنین مصهورت که در کشور یک ژل کمیاب است هر یک سی‌سی ۳ میلیون و ۵۰۰ هزار تومان است. فرقی نداشت مراجعه‌کننده یا به قول خودمان زیباچه چه ژلی می‌خواست. در نهایت ما ژل ارزان قیمت درموفیل را که هر سی‌سی آن ۲۰۰ هزار تومان است در یک‌های دیگر ژل‌ها به او تزریق می‌کردیم. ژل درموفیل اصلاً ژل بدی نیست اما به‌هرحال یک ژل ارزان قیمت است و بحث حرام‌خواری کلینیک زیبایی است. از دیگر مواردی که من در محل کار تجربه کرده‌ام این بود که برخی بانوان برای تزریق ژل در نقاط خاصی از بدن‌شان مراجعه می‌کنند. دکتر اما به‌جای تزریق ژل مخصوص آن نقطه، سرم شست‌و‌شو به بانوان تزریق می‌کرد و پول مثلاً ارزان‌تری نسبت به دیگر جاها می‌گرفت. یعنی به نام ژل مخصوص، سرم شست‌و‌شو تزریق می‌کرد و قیمت ژل را مثلاً پایین‌تر از نرخ معمول اعلام می‌کرد تا مراجعه‌کنندگان بیشتری

یکی سسری افراد که وضعیت مالی بهتری دارند برای سرمایه‌گذاری در این حوزه ورود پیدا کنند. پس افرادی هم در حوزه زیبایی پیدا می‌شوند که سرمایه لازم را دارند اما تخصص کافی را ندارند. مانند بسیاری از مشاغل دیگری که راه‌اندازی می‌کنند کلینیک زیبایی هم راه‌اندازی می‌کنند. لذا این افراد سرمایه‌گذارند و کلینیک را با پزشک شریک می‌شوند. یا اینکه پزشک مجوز دارد اما پول ندارد و سرمایه‌گذار پول دارد اما مجوز نه. پس این دو با یکدیگر یک کلینیک زیبایی راه‌اندازی می‌کنند. البته این شیوه برای کلینیک‌های قانونی است و کلینیک‌های غیرقانونی بدون اخذ مجوز در این حوزه فعالیت‌شان پس از فعالیت‌شان صورت می‌گیرد. حالا پزشک از سراجبار و ناچاری با کسی شریک شده و یک کلینیک زیبایی راه انداخته است. خیلی وقت‌ها علاوه‌بر اینکه سرمایه‌گذارها وارد این حوزه می‌شوند، افرادی مانند آرایشگرها بدون سرمایه و سواد لازم هم وارد حوزه زیبایی می‌شوند. تنها یک دوره را گذرانده و وارد کار شده است. همین امر باعث شده که آسیب‌های فیزیکی و جانی به متقاضیان و مراجعانی که قصد دریافت خدمات زیبایی دارند، وارد بشود. نمونه آن سال گذشته در اهواز که دختری جوان در یک مطب از یک فرد غیرمتخصص و غیرپزشک خدمات دریافت و متأسفانه فوت کرد. بسیاری از مراجعان هم پس از تزریق، صورت‌شان مردگی بافت پیدا کرده و بخشی از صورت‌شان از بین رفته است. این افراد عموماً از سمت غیرپزشک‌ها تزریق فیلرشان انجام شده؛ چراکه پزشک اگر تزریق کند حتی اگر عوارضی هم گریبانگیر فرد شود، راه‌مقابله با آن عوارض را بلد است. عوارض در حوزه زیبایی مانند تمام اقدامات پزشکی دیگر وجود دارد اما مهم این است که مدیریت شود. درمورد غیرپزشک‌ها، این عوارض قابل مدیریت نیست؛ چراکه غیرپزشک است و تزریق او باعث آسیب به فرد می‌شود.»

فرد ۱۰ سال از بهترین روزهای عمرش را برای دریافت مبلغ مشابه با آن شغل هدر بدهد؟ نمی‌توانیم بدون اینکه وضعیت معیشت پزشکان را اصلاح کنیم از آنها بخواهیم وارد حوزه کاری دیگری نشوند. شما می‌گویید حوزه زیبایی ولی من می‌گویم بسیاری از پزشکان را می‌شناسم که در کار فست‌فود وارد شده‌اند. یا کار خرید و فروش ملک و ماشین انجام می‌دهد. قطعاً خود پزشک هم راضی به چنین شرایطی نیست که وقتی هر هفته و هر روز برای طبابت درس خوانده، حالا باید در کار دلالتی فعالیت کند. فعالیت در حوزه زیبایی، خرید و فروش یا فست‌فود چیزی به جز ناچاری است؟ وقتی درآمد یک پزشک عمومی به دلیل برخی سیاست‌گذاری‌ها نامعقول است پزشک وارد حوزه زیبایی می‌شود. در حوزه زیبایی دست‌ها بسیار زیاد است و پزشک‌ها را باید از غیرپزشکان جدا کنیم. متأسفانه در این زمینه آرایشگرها بسیار ورود پیدا کرده‌اند. یعنی شما وقتی به یک آرایشگاه زنانه و حتی مردانه می‌روید اشخاص بدون تخصص مورد نیاز و با گذراندن یک دوره مثلاً آنلاین، چند روزی و صرف هزینه ۲۰ یا ۳۰ میلیون از فردایش شروع به تزریق می‌کنند، درحالی‌که برای این انجام تزریقات مورد نظر، در جامعه پزشکی هم برای پزشکان نیز کلی محدودیت قائل می‌شوند. اما متأسفانه آرایشگران چراغ خاموش و کاملاً غیرقانونی درحال انجام فعالیت هستند. از یک طرف دیگر، مساله این است که شما نمی‌توانید برخورد سلیبی داشته باشید؛ چراکه تعداد متقاضیان این خدمات، چه در کشورمان و چه کشورهای دیگر بسیار است. مثلاً هموطنان ما که خارج از کشور ساکنند، در زمان سفر به ایران این خدمات زیبایی را دریافت می‌کنند. برای همین نمی‌توان برخورد سلیبی با ارائه‌دهندگان این خدمات انجام داد. بهتر این است که ریشه‌یابی شود و پزشکان را به جای روی آوردن به فعالیت‌های زیبایی، به کار درمانی‌شان بپردازند. این هم جز با اصلاح سیاست‌گذاری و دنظر گرفتن وضعیت معیشت، امکان‌ناپذیر نخواهد بود. به‌هرحال تقاضای مردم و تمایل پیدا کردن پزشکان به این سمت باعث می‌شود

فعالیت پزشکان در حوزه زیبایی برای معیشت است

قطعاً همه ما احساس نوع‌دوستی به یکدیگر داریم اما این بدان معنا نیست که پزشک باید بپذیرد که مایه سوءاستفاده برخی ارگان‌های دولتی قرار بگیرد. ما به‌عنوان متولیان سلامت یا تصمیم‌گیرندگان در حوزه سلامت، باید به این امر برسیم که اصلی‌ترین سرمایه‌مان، نیروی انسانی متخصص مان باشد. پزشک‌ها اکنون در سه حالت قرار دارند. برخی تغییر شغل می‌دهند، برخی مهاجرت می‌کنند و عده‌ای هم وارد صنعت زیبایی می‌شوند. البته به‌نظر من زیبایی دیگر اشباع شده است و اگر پزشکی قصد ورود به حوزه زیبایی را داشته باشد مانند ۱۰ سال قبل آتقدها توفیری نخواهد داشت. اما امری که وضعیت را به اینجا کشانده تصمیمات نادرست و غیرکارشناسی شده بود. تصمیماتی بود که شاید جنبه رسانه‌ای یا تحت تاثیر فضای رسانه‌ای و سیاسی اتخاذ شده است. یعنی به جای اینکه فنی و کارشناسی به موضوعات نگاه شود، بیشتر از منظر سیاسی به مساله نگاه شده است؛ مانند افزایش ظرفیت رشته پزشکی. در اوایل دهه هشتاد شاید کل ظرفیت پزشکی هزار نفر هم نمی‌شد و پدیس بین الملل وجود نداشته. پزشکان الان که فارغ‌التحصیلان آن سال‌ها هستند اکنون عملاً به یک شکل بیکارند. بدان معنا که کار طبابت برایشان اصلاً دیگر صرفه اقتصادی ندارد. درآمد پزشکان را با درآمد سایر مشاغل مقایسه کنید. ابتدا حساب‌ان ۱۰ درصد از پزشکانی که درآمد بالاتر دارند و جزء متولیان هستند را جدا کنید. مابقی پزشکان را بررسی کنید. یعنی پزشکانی که درحال چرخاندن بیمارستان‌ها، مراکز درمانی شهرستان‌ها و روستاها هستند را باید بررسی کنید که درآمدشان چقدر است. اصلاً قابل قیاس است با سایر مشاغل؟ یعنی پزشکان اکنون به اندازه کسانی که در مشاغل پدی مشغولند و براتی انجام آن کار هیچ تحصیلات آکادمیکی نیاز ندارند، درحال دریافت حقوق هستند. هر عقل سلیم قطعاً خواهد گفت که ویزیت بالای ۱۲۰ بیمار در هر شیفت و در سه‌هشایب، هیچ صرفه اقتصادی ندارد. وقتی چنین مشاغلی در جامعه وجود دارند چرا باید یک

تمدن جدید بشری مادی است

و... شما را معرفی می‌کنند. در چنین دنیایی آدم‌ها به شکل ربات درمی‌آیند. بی‌احساس و بی‌عاطفه می‌شوند و به خود اهمیت می‌دهند. در دنیایی که ظاهر بیینی مطرح است این گونه دختران زیاد هستند و نشانه این است که من متمول هستم، بزرگ هستم. با چنین کارهایی مانند عمل‌های زیبایی یا مادیات فخرفروشی می‌کنند. با لوستر، قالی، خانه، النگوو... فخرفروشی می‌کنند. این بلاست. این درد است. باید کارهای فرهنگی انجام داد. البته این تنها گریبان‌گیر ایران نیست بلکه همه دنیا درگیر این هستند. در ژاپن و کره هم همین‌طور است. این تمدن ذهنی و مادی وحسی است. بشریت الان با این مشکل روبه‌روست. الان تمدن مادی است. همان قدر ارزش دارید که پوشش و زیورآلات شما ارزش دارد. همان قدر ارزش دارید که برای چهره‌تان خرج کرده‌اید. اگر اینها را نداشته باشید کسی به شما ارزش نمی‌دهد. ظاهر یک دختر آراسته و خوب باشد و زیورآلاتی داشته باشد به خواستگاری اش می‌آیند و از او تعریف و تمجید می‌کنند. در نتیجه بیگانگی فرهنگی ایجاد می‌شود، انسان‌ها ربات‌های بی‌جان می‌شوند. این مشکل گریبان‌گیران ارتباطات ما را هم می‌گیرد. با برادری که پولدارتر است بهتر صحبت می‌کنید. با خواهری که ثروتمندتر است، بیشتر خوش‌رفتاری می‌کنید. درمورد دوستان و دیگر اقوام هم همین‌طور است. پسرها هم همین‌طور هستند چون تمدن مادی وحسی است یعنی حس و آنچه می‌بینید مهم است، درونی فکر نمی‌کنید. این تمدن قرن ۱۶ به بعد است. ذهن بشر این است. البته این تئوری مطلق نیست. در جامعه هم مذهب، دین، اعتقادات دینی و... هم عقل وجود دارد اما ارجحیت با حسیات و مادیات است.»

البته بحث گرایش به تغییر چهره طبیعی و خدادادی و انجام عمل‌های زیبایی، ابعاد جامعه‌شناسانه مخصوص به خودش را دارد. اینکه چرا اساساً در جامعه ما و جوامع دیگر شرقی و غربی افراد به سمت جراحی‌های زیبایی کشیده شده‌اند. دکتر امان‌الله قزایی‌مقدم، جامعه‌شناس معتقد است از دیدگاه مکتب جامعه‌شناسی پیتربریم سوروکین، حسیات و مادیات در قرن جدید برای انسان مهم است. «حسیات به این معنی است که آن را می‌بینید، کجای بدن را می‌بینید؟ صورت، النگو، گوشواره، ماشین و... را مردم می‌بینند. برای اینکه اینها اصل است. ذهنیت بشر در تمام دنیا بر پایه مادیات و حسیات است. الان معنویات دین و اعتقادات مذهبی و عقل و منطق دوران یونان باستان تمام شده است. سوروکین می‌گوید در طول تاریخ ذهنیت بشر تاکنون سه مرحله را طی کرده است. یک دوران عقلانی که از قرن اول تا قرن پنجم میلادی است. دوم دوران شهودی است که ذهن، دین، مذهب و... را تسخیر کرده که آن را تمدن شهودی هم می‌گویند. سومین مرحله هم از قرن ۱۶ به بعد و تا به امروز، مرحله ذهنیت حسی و مادی است. یعنی ذهن آن چیزی که دنبال می‌کند مادیات

